

JÕULUPÜHADE ÖÖMISSA

(Esimene lugemine Js9 ,1-3)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Rahvas, kes kõndis pimeduses, on suurt valgust näinud. Nende peale, kes elasid surmavarju maal, on valgus paistnud. Sina andsid neile suurema hõiskamise ja rohkendasid nende rõõmu. Nad rõõmustavad sinu palge ees nii, nagu ollakse rõõmsad lõikuse ajal ja rõõmustatakse saaki jagades. Sest ikke, mis teda rõhus, ja kepi tema turjalt - tema sundija vitsa oled sina puruks murdnud nii nagu Midjani päevil. Sest laps on meile sündinud, Poeg on meile kingitud. Valitsus on pandud tema õlgadele ja temale on antud nimeks: Imeline Nõuandja, Vägev Jumal, Rahuvürst. Tema valitsus on suur ja rahul ei tule lõppu Taaveti trooni ja tema kuningriigi üle, et rajada ja kinnitada see õigluse ja jumalakartuse peale. Jah, Vägede Issanda ind teeb selle teoks nüüdsest peale ja igaveseks. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps96 ,1.3. 4-5. 7-8. 9 -10ac R:7)

R: Täna on meile sündinud Lunastaja.

Laulge Issandale uus laul!

Laulge Issandale, kogu maailm!

Kuulutage rahvaste seas tema kirkusest, kõikidele rahvastele tema imetegudest.

R:

Tõesti, Issand on suur ja kõrgeks kiidetav, tema on kardetavam kõikidest jumalatest. Sest kõik rahvaste jumalad ei ole jumalad, kuid Issand on teinud taeva ja maa.

R:

Tunnistage Issandat, kõik rahvahõimud,

tunnistage Issanda au ja väge.

Tunnistage Issanda nime kirkust,

tooge ande tema õuedele.

R:

Kummardage Issandat pühas ehtes,

tema palge ees värisegu kõik maailm,

Kuulutage rahvastele: Issand on kuningas,

Tema mõistab rahvaile kohut õiguse järgi.

R:

(Teine lugemine Tt2 ,11-14)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast Tiitusele:

Jumala arm on ilmunud selleks, et kõik inimesed võiksid saada päästetud. Tema juhatab meid jätma maha jumalakartmatu elu ja selle maailma himud, ning elama mõistlikult, õiglaselt ja jumalakartlikult, kui me ootame oma õndsas lootuses tõeksaamist - meie suure Jumala ja Lunastaja Jeesuse Kristuse auhiilguse ilmumist. Tema tõi iseene ohvriks meie eest, et meid vabastada kõigest väärast ja puhastada meid enesele pärisrahvaks, kes oleks innukas tegema häid tegusid. See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi)

Halleluuja. Suur rõõm on kogu maailmas,

täna on meile sündinud Lunastaja, Jeesus Kristus. Halleluuja.

(Evangeelium Lk2 ,1-14)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal sündis, et keiser Augustus andis käsu kõik oma riigi elanikud maksude pärast üle lugeda. See oli esimene üleskirjutamine Süüria maavalitseja Quiriniuse ajal, ja kõik läksid end kirja panema, igaüks oma linna. Sellepärast läks ka Joosep Galileamaalt, Naatsareti linnast üles Juudamaale, Taaveti linna, mida hüütakse Betlemmaks, sest tema oli Taaveti soost ja kojast. Ta läks end kirja panema ühes oma kihlatud naisega, kes ootas last. Aga kui nad seal olid, jõudis kätte päev, mil Maarja pidi maha saama. Ja ta tõi poja ilmale, oma esimese lapse, mähkis ta mähkmetesse ja pani söime, sest seal paigas polnud üheski majas nende jaoks ruumi.

Seal lähedal olid karjased õitsil. Nad valvasid kordamööda oma karja. Ja Issanda ingel ilmus neile ja Issanda auhiilgus säras nende ümber. Nad olid täis kartust, kuid ingel ütles neile: "Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis on kogu rahvale: teile on täna Taaveti linnas sündinud Lunastaja - Jeesus Kristus. Ja see olgu teile märgiks: te leiaste lapsukeses söimes magamas". Ja äkitselt olid inglisa taevased väehulgad, kes kiitsid Jumalat lauluga: "Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu inimestele, kellest temal on hea meel." See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kui me mõtleme Mahatma Gandhile, siis ei kujuta me teda sugugi ette mähkmetes lapsukesena perekonnapildil, vaid elatanud, askeetliku välimusena mehena, kes läbi oma kannatuste kuulutas vägivallatut vastupanu okupantidele. Kui me mõtleme Louis Armstrongile, siis ei ilmu meie silmade ette shokolaadivärvi maimuke, vaid meisterlikult trompetit mängiv ja kähedahäälselt laulev muusik.

Aga kui me mõtleme Jõulude ajal Jeesusele, siis maalib meie kujutlusvõime meie silmade ette armsa punapõskse beebikesse barokselt ülespuhvitud ümbruskonnas. Ometi oli Jeesuse lapsepõlv ju vaid lühike episood. Tema elu ja eeskujuga õpetavad meile, et Jumalat ei tule ainult imetleda, vaid et tuleb püüda temaga - meie eneste lunastusega - kaasa töötada. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, Kas võis see tõesti nii sündida, et Jumal tuli neitsist ilmale ja tuli siia maailma? Selle usutõe eest on ajaloos peetud sama kibedaid võitlusi, kui ka selle vastu. Kuidas oli sellega tegelikult?

Kui küsimus niimoodi esitada, siis selgub üsna pea, kui võimatu oleks seda teaduslikult kinnitada või ümber lükata. Sest teadus põhineb korduvate katsete andmete omavahelisel võrdlemisel.

Juba siis, kui inkvisitsioonikohus heitis Galileo Galileile ette, et ta mõistab valesti asjade olemust, vastas teadlane neile: "Vabandage, minu tööd ei puuduta asjade olemust üldsegi mitte. Kui ma viskan mõnd rasket eset üha uuesti Pisa tornist alla, siis kukub see alati sama kiirusega. Kuidas suhtub see nähtus asjade olemusse, seda ma ei tea. Mina uurin pigem asjade käitumist, ja kui katset samadel tingimustel korrates jõuame iga kord samadele tulemustele, siis on see asjade käitumise vorm teaduslikult tõestatud."

Niisiis, kuidas oleks võimalik Jumala inimesekssaamise puhul midagi teaduslikult tõestada? Seda tavalise inimese sündimisega võrrelda pole mõtet, sest mingeid kordumisi pole siin võimalik täheldada. Jumal sündis vaid üksainus kord

inimeseks, ja samasugusel kujul ei kordu see ilmselt kunagi.

Muidugi on olemas veel teine üldtunnustatud teaduslik meetod: kui objekti ennast ei ole võimalik uurida, siis uuritakse tema jälge, tema mõju ümbritsevale keskkonnale. Missugune on siis Kristuse mõju inimkonnale?

Jäljed, mis Jumala inimesekssaamine on jätnud siia maailma, haakuvad meie elureaalsusega väga hästi, nii heas kui halvas mõttes. Evangeeliumi on kuulutatud üle kogu maailma ning see on toonud inimesearmastuse ja korra paljude inimeste ellu. Kuid nii, nagu Jeesus reedeti tema enda kaaskondlase poolt, ja nagu Jeesus oma rahvas mõistis ta ristisurma, sarnaseid jälgi võib leida ka nii kiriku kui kogu inimkonna ajaloos jätkuvalt.

Just see rafineeritud kurjuse jätkumine on paljudele komistuskiviks, miks nad ei suuda Jumalasse uskuda. Ometi, kui juba inimene ei ehita masinaid masinate rõõmuks, miks peaks Jumal seda tegema? Korruptsioon, religiooni ärakasutamine nii ilmalike kui vaimulike valitsejate isiklikes huvides - seda kõike pole võimalik päriselt kaotada ilma inimeselt tema vaba tahet võtmata.

Nii mõnigi ateist on üllatunud, kui kuuleb, et põhimõtted, mille järgi ta on ikka elanud, pärinevad piiblist. Nagu näiteks "kes ei taha teha tööd, see ärgu ka söögu" (2Ts 3,10) või "kõik mida te ootate, et teised teile teevad, seda tehke ka teie neile" (Mt 7,12). Need põhimõtted on lääne tsivilisatsioonis juba sedavõrd juurdunud, et nende allikas on paljude jaoks vajunud unustusse.

Kuidas aga sellega ka ei oleks, taandub viimaks kõik ühele küsimusele - kas inimese elul on mõte või ei ole. Kas maailma Looja on end ilmutanud või mitte, ja kuidas jääb inimese headuse ja surnute ülestõusmisega. Sest ilma lootuseta teispoolsuses edasi kesta on meie siinne elu ja tegevus üsna mõttetu.

Armsad kirikulised, Jõuluõhtu peaks olema kantud rõõmust, kuid rõõmustamise viisid ja põhjused on erinevad. On kahtlemata romantiline austada Jeesukest jõuluõhtul nagu muinasjutulapsukest - nii nagu "Püha Öö" originaaltekst ütleb: "...holden Knaben in lockigen Haar... , oh, wie lacht Lieb' aus deinem göttlichen Mund" (ehk siis: "...sulnist kiharpäist poisikest, kes oma jumaliku suuga nii armsasti naerab"). Ometi, kas see on ikka ilmingimata vajalik, et Jõuluõhtul tuleb rääkida ainult armsatest asjadest, ja kõik küsitavused tuleb maha vaikida? Mina eelistan neist läbi tungida, sest rõõm eeldab ka selgust ja arusaamist. Ma saan uskuda vaid sellesse, mis tundub mulle kõige tõenäolisem, millest paremat ma ei leia, millele saan loota, et see aitab minul ja kogu inimkonnal vastu minna Jumalale, kes aegade lõpul on taas tulemas. Tema on andnud meile lootust, et me leiame tema juures igavese isamaa.

Aga kui see ei peakski täpselt nii minema, kui pärast surma lahustuks meie isiksus mingis suures energiaväljas, siis oleks ka selles midagi ausat ja suuremeelset. Siis võiksime juba siin maailmas olla rõõmsad selle üle, et me saame teha midagi head, ilma et peaksime Jumalat kohustama meile kõik kuhjaga tagasi maksma. Et me võiksime uskuda omaenda inimlikkusse, püüdmata Jumalat meie huvides ära kasutada. Ka seda vastuolu võib siin maailmas õnnelikult elada.

Aga Jumala õndsus on müsteerium - saladus, mis ei saa kunagi avalikuks, mida me ei tea ega peagi teadma. Jumala juures pole asjad ilmselt üldsegi mitte kas "nii VÕI teisiti", vaid ka "nii JA teisiti" või siis koguni hoopiski ja ometi...

Täna on meile Lunastaja sündinud, Kristus, Issand, see on igal juhul suur rõõm. Aamen.